

Udsvilling, jeg har givet, ses, hvorfor det er mig om at gjøre, og dels kan jeg ikke tro, at dette Udvalgs Medlemmer i Virkeligheden ville faae et saa stort Arbeide. Der vil naturligt komme en Del Andragender, som expecteres meget hurtig, nemlig de, man slet ikke vil tage Hensyn til, og de, som henvises til andre Udvalg, saa at jeg formoder, at det vil blive et forsvindende Antal, men desto betydningsfuldere Arbeider, som Udvalget vil komme til at beskæftige sig med, og i hvilke man, hvis man ikke her nedsætter et talrigt Udvalg, rimeligvis, naar Sagerne kommer for i Thinget, dog vil komme til at beslutte et større Udvalgs Nedsættelse. Det er disse Grunde, jeg har ønsket at fremsætte for mit Forslag, og jeg skal hermed henstille det til Thingets Afgjærelse.

Bajer. Ligeoverfor hvad der blev ytret af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgfreds (Avermoed), skal jeg indpomme, at flere af de Udtryk, jeg brugte i den sidste Halvdel af mit Foredrag ved forrige Behandling af denne Sag, ikke vare saa nøiagtige, som jeg kunde ønske dem. Dette ser jeg ved at gjennemlæse Tidender; men det maa tilskrives, at jeg da var mindre vel oplagt eller mindre vel disponeret. Jeg talte imidlertid ikke om „skadelige“ Bædster, men om „onde“ Bædster, og jeg kunde maaske have sagt „ondt Blod.“ Jeg brugte ogsaa Udtrykket „Sikkerhedsventil“, og min Mening dermed var, at saalænge Misforholdene tro, at kunne opnaa, hvad de vilde, gjennem Andragender, ved at sætte mange Under skrifter under et Stykke Papir, tænkte de ikke paa at bruge volbsomme Midler; derfor tror jeg netop, at den Fare, som Nogle have set i dette Forslag, er aldeles ugrundet. Jeg er iøvrigt taknemmelig for den Bemærkning, hvormed det foretom mig, at det ærede Medlem udtalte sig om, og den Smødekommens, han viste imod Forslaget. Jeg tror imidlertid, at den bedste Anbefaling, som er fremkommen for dette Forslag, er fremkommen fra en af dets Modstandere, nemlig fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds (Bille), som udtalte: „Det er umægteligt, at Rigsdagen er den Instants, til hvilken alle Forvrettede i Landet kunne henvende sig, og at en saadan Refurs bør staa dem aaben, derom er der ikke nogen som helst Tvivl.“ Derom har der heller ingen Tvivl været, thi Enhver i Folket kan af Grundloven af 1863 læse, at han har Ret til at indgive Andragender, men det er ikke nok, at denne Ret staar paa Papiret; den maa ogsaa træde frem i Virkeligheden. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds (Bille) har imidlertid i alt Fald middelbart indrømmet, at der ikke nu altid bliver taget tilbørligt Hensyn til Andragender, idet det ærede Medlem nemlig med Hensyn til den brugte det Udtryk: „foraa vidt vi overhovedet have givet os af med at gjennemlæse Andragenderne.“ Deri ligger en Indrømmelse af, at Folkethinget, om hvilket her

jo er Tale, ikke altid viser disse Andragender tilbørlig Opmærksomhed, men det forekommer mig, at der ikke kan tænkes nogen bedre Anbefaling for Forslaget, eller Noget, som snarere skulde opfordre os til at foretage det Skridt, hvormod her er Tale, nemlig Nedsættelsen af et saadant Udvalg, hvorved man sikker sig paa den ene Side, at Folket bliver hørt, og paa den anden Side, at Folkethingets Medlemmer faae at høre, hvad der er værd at høre, thi hvad der ikke er værd at høre, bliver selvfølgelig begravet i Udvalget. Derom man herimod vil indvende, at det hedder i Forslaget, at Udvalget skal afgive Betænkning, skal jeg bemærke, at det følger af sig selv, at der ikke bliver afgivet nogen Betænkning, naar der ikke er Noget at afgive, Betænkning over. Derimod er det vist i sin Orden, at der her lige som i England bliver affattet en Statistikk, hvorefter Enhver, som har indsendt et Andragende, kan, — paa samme Maade, som naar Folk indsende Bidrag til veldædige Diene — komme til Kundskab om, at Andragendet er kommet til det Sted, hvortil det var bestemt. — Jeg tillod mig forrige Gang at henvise til England med den Bemærkning, at det undrede mig, at der ikke var blevet henvist til dette Land, da man netop der har en rig parlamentarisk Erfaring, at øse af. Jeg har senere læst i Tidenden, hvad jeg har sagt, og jeg kan i alt Væsentligt vedstaa, hvad jeg dengang udtalte, ja, jeg er endog ved siden af Behandling nærmere at undersøge Sagen kommen til Visshed om, at naar jeg sagde, at man i mindst hundrede Aar har taget saadanne Hensyn i England, er det i den Grad sandt, at det har fundet Sted meget længere, skjøndt Underhuset ganske vist først siden 1839 har nedsat et staaende Udvalg til at tage sig af saadanne Sager. Naar jeg har sagt, at Udvalget lod Meddelelserne trykke tre Gange om Ugen, tror jeg, det beror paa en Trykfeil hos min Kilde; det er kun to Gange om Ugen, men derpaa ligger der jo egentlig ingen Bægt, og i Øvrigt tror jeg, at kunne vedstaa, hvad jeg sagde om England. Da jeg nævnte Talstørrelserne paa de Andragender, der vare indkomne i England, vil jeg dog ligeoverfor de ærede Medlemmer, som ere bange for, at der skulde indkomme overmaade mange Andragender her til Thinget, gjøre opmærksom paa, at naar man regner, at det britiske Riges Folkemængde er 15 Gange større end vort Lands, og naar man gaar ud fra, at Folk her tillands ville være lige saa ivrige, som Folk i England have været i de 20 Aar, jeg nævnte, nemlig fra 1839 til 1858, til at indgive Andragender, vil det foreslaede Udvalg i Gennemsnit faae 8—900 Andragender aarlig at gjennemgaa. Det er dog ikke flere, end høist et Par om Dagen, og da de allerfleste af disse Andragender vilde, gaa i samme Retning, ville Udvalgets Forretninger for en stor Del kun bestaa i, hvad man kalder at indregistrere Andragenderne,